

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**СИЛАБУС ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«ОЗНАЙОМЧА ПРАКТИКА»**

Мова навчання – *українська*

Шифр та найменування галузі знань *18 «Виробництво і технології»*

Код та найменування спеціальності *181 «Харчові технології»*

Освітньо-професійна програма *Технологічна експертиза та безпека харчової продукції*

Ступінь вищої освіти *бакалавр*

Затверджено на засіданні

Методичної Ради зі спеціальності *181 Харчові технології*
«11» квітня 2024 р. протокол №4.

Реєстраційний номер в навчальному відділі

К 10-46

1. Загальна інформація

Кафедра: [Харчової хімії, експертизи та біотехнологій](#)
Викладач: **Науменко Кристина Ігорівна**, доцент кафедри харчової хімії, експертизи та біотехнологій, кандидат технічних наук

Профайл: **Контакти:**
shapkinak@gmail.com,
0638162064

Освітній компонент викладається на *першому* курсі у *першому* семестрі

Кількість: кредитів - 6, годин – 180

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	лабораторні
денна	0	0	0
заочна	0	0	0
Самостійна робота, годин	Денна – 180		Заочна – 180

[Розклад занять](#)

2. Анотація освітнього компоненту

Для ефективного функціонування харчової галузі необхідні спеціалісти високої кваліфікації, які володіють глибокими теоретичними знаннями, практичними навичками та вміннями. Забезпечення конкурентоспроможності випускників на ринку праці з урахуванням вимог роботодавців можливе шляхом використання в навчальному процесі ступеневої підготовки з системою поетапного послідовного нарощування рівня професійних знань, практичних навичок та умінь.

Освітній компонент (ОК) «Ознайомча практика» є одним з видів ознайомлення з сучасними методами, формами організації та знаряддями праці в галузі їх майбутньої професії, формування у них уявлень, професійних навичок для прийняття самостійних рішень під час роботи в реальних виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосувати в практичній діяльності.

Практика проводиться у вигляді екскурсій на передових підприємства харчової промисловості та лабораторіях експертизи харчових продуктів.

3. Мета освітнього компоненту

Мета освітнього компоненту «Ознайомча практика» полягає у складанні уявлень про організацію, роботу, асортимент основних галузевих виробництв харчової промисловості, організацією контролю якості технологічного процесу ознайомлення з різними типами і класами лабораторій харчових підприємств, а також дати можливість здобувачам отримати практичні навички, а саме: навчити здобувачів прийомам роботи на сучасному аналітичному устаткуванні; прищепити творчий підхід до рішення проблемних завдань в контролі безпеки харчових продуктів.

Основними завданнями вивчення ОК є складання загальних уявлень про специфіку виробництва кожного підприємства, ознайомлення з основними технологічними процесами. На основі сучасних наукових уявлень дати здобувачам теоретичну і практичну базу для виконання хімічного та фізико-хімічного аналізу контролю процесів харчової технології, контролю якості харчових продуктів і сільськогосподарської харчової сировини, а також для подальшого засвоєння хімічних професійно-орієнтованих дисциплін.

В результаті проходження ознайомчої практики здобувач повинні:

- освоїти виробництво харчової продукції в цілому;
- освоїти санітарно-гігієнічні нормативи, що пред'являються до харчових продуктів;
- мати уявлення про сертифікацію харчових продуктів і сировини, про гігієнічну експертизу;
- мати теоретичні знання, які пов'язані з контролем безпеки харчових продуктів і сировини.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення освітнього компоненту «Ознайомча практика» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в [Стандарті вищої освіти зі спеціальності 181 Харчові технології](#) та освітньо-професійних програмах підготовки бакалаврів [«Технологічна експертиза та безпека харчової продукції»](#).

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми технічного і технологічного характеру, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у виробничих умовах підприємств харчової промисловості та ресторанного господарства та у процесі навчання, що передбачає застосування теоретичних основ та методів харчових технологій.

Загальні компетентності:

K01 Знання і розуміння предметної області та професійної діяльності.

K03 Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

K05. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.

Програмні результати навчання:

ПР01 Знати і розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі харчових технологій.

ПР02. Виявляти творчу ініціативу та підвищувати свій професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти.

ПР04. Проводити пошук та обробку науково-технічної інформації з різних джерел та застосовувати її для вирішення конкретних технічних і технологічних завдань.

5. Інформаційний обсяг освітнього компоненту

Навчально-методичне керівництво ознайомчою практикою здійснюється викладачами кафедри.

Перед початком практики викладачем, відповідальним за проходження здобувачами практики (керівником), проводиться необхідна робота з підприємствами для організації екскурсії, а також, збори зі здобувачами, де розглядаються організаційні та методичні питання практики.

До проходження практики допускаються тільки ті здобувачі, які пройшли інструктаж з техніки безпеки та протипожежної безпеки. Під час практики можуть бути проведені лекції та бесіди з окремих питань програми. Лекції можуть читати викладачами профілюючих кафедр та провідними фахівцями підприємства.

Після кожної екскурсії на кожне підприємство здобувачі повинні знати відповіді на основні питання щодо функціонування підприємства.

В ході ознайомчої практики здобувачі під керівництвом викладача відвідують декілька харчових підприємств та лабораторій.

Здобувачі, в обов'язковому порядку, після ознайомлення з виробництвом, технологією, обладнанням, організацією всіх процесів підприємства, повинні дати свої рекомендації і побажання щодо налагодження технологічних процесів, рівнів безпеки та організації різних

видів контролю, забезпечення роботи системи якості продукції, вказати «вузькі місця» в виробничому процесі та методах їх контролю, посилаючись на сучасні тенденції в організації забезпечення відповідності продукції показникам якості і безпеки.

При проходженні практики в окремих лабораторіях чи контролюючих установах студенти досконало знайомляться з методами досліджень показників якості та безпеки харчових продуктів, лабораторним устаткуванням, його метрологічним забезпеченням, правилами техніки безпеки, правилами оформлення документації, в тому числі протоколів лабораторних досліджень, актів, експертних висновків.

Після закінчення терміну практики, здобувачі звітують про виконання програми та індивідуального завдання. Звіт про проходження практики оформлюється кожним студентом окремо.

5.1 Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Вступний інструктаж. Теоретичні заняття щодо мети і завдання ознайомчої практики	5	5
2	Екскурсії по лабораторіям та підприємствам	60	20
3	Збір матеріалу для індивідуального завдання	40	20
4	Оформлення індивідуального завдання	50	40
5	Оформлення звіту, підготовка до захисту	25	20
Всього за ОК:		180	180

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувачів проводиться у форматі підсумкового контролю.

Підсумковий контроль – *диф.залик*

Нарахування балів:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів	
	денна	заочна
Виконання індивідуального плану проходження практики*	50	50
Оформлення звітної документації за практику*	20	20
Захист звіту за практику*	30	30
Всього	100	100

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в Одеському національному технологічному університеті](#)

Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів

Виконання індивідуального завдання практики

41-50	Здобувач у повному обсязі, самостійно виконав індивідуальне завдання проходження практики: досконало володіє знаннями щодо нормативно правових документів, що регулюють діяльність підрозділу в якому проходив практику; набув практичні навички щодо покладених на нього посадових обов'язків; наполегливо виконував заплановані заходи; вів посадову документацію, передбачену програмою практики, своєчасно виходив на роботу; дотримувався вимог правил внутрішнього трудового розпорядку та виконавчої дисципліни;	відмінно
31-40	Здобувач виконав індивідуальний план проходження практики за незначної сторонньої підтримки: вивчив нормативно-правові документи, що регулюють діяльність підрозділу в якому проходив практику; набув практичні навички щодо виконання покладених на нього посадових обов'язків, але потребував незначної сторонньої допомоги та підтримки; виконував заплановані заходи, але відчував незначні труднощі при їх організації та аналізі досягнутих результатів; вів посадову документацію; своєчасно виходив на роботу.	добре
11-30	Здобувач виконав індивідуальний план проходження практики користуючись постійною допомогою і підтримкою: ознайомився з нормативно-правовими документами, що регулюють діяльність підрозділу в якому проходив практику, але відчував певні труднощі при їх практичному застосуванні; набув практичні навички виконувати покладені на нього посадові обов'язки, але їх виконання потребувало постійного контролю та корекції зі сторони; виконував заплановані заходи та оформлював службову документацію, допускаючи помилки	задовільно
0-10	Здобувач не виконав індивідуальне завдання проходження практики: не спромігся набути практичні навички виконання покладених на нього посадових обов'язків, навіть за умови постійної підтримки та допомоги; не виконував заплановані заходи та недбало ставився до ведення посадової документації; допускав грубі порушення правил внутрішнього трудового розпорядку	незадовільно

Оформлення звіту з практики

Критерії оцінювання	Кількість балів
Виконання здобувачем всіх методичних рекомендацій, щодо оформлення матеріалів практики, програми практики, індивідуального плану, завдань і вказівок керівника. Систематичне та повне ведення щоденнику, наявність відміток про це у щоденнику, охайність в роботі з документами. Вчасне заповнення всіх облікових документів, складання звіту .	До 20
Виконання здобувачем методичних рекомендацій, щодо оформлення матеріалів практики, програми практики, індивідуального плану, завдань і вказівок керівника. Ведення щоденнику. Заповнення всіх облікових документів, проте присутні незначні помилки у оформленні документації, які в цілому не вплинули на хід проходження практики.	До 15
Неповне виконання здобувачем методичних рекомендацій, щодо оформлення матеріалів практики, програми практики, індивідуального плану, завдань і вказівок керівника. Неохайне та несистематичне ведення щоденнику. Не заповнення всіх облікових документів.	До 10
Відсутність документів, що підтверджують проходження здобувачем практики	0

Критерії оцінювання захисту звіту з практики

Критерії оцінювання	Кількість балів
Здобувач під час захисту практики виявляє всебічні, систематизовані, глибокі знання щодо нормативної бази яка регулює діяльність підрозділу в якому проходив практику; демонструє грамотне та логічне викладення інформації; допускає не більше 1-2 незначних помилок (через неуважність, обмовки), які сам виправляє.	До 30
Здобувач під час проходження захисту практики виявляє повні знання щодо нормативної бази яка регулює діяльність підрозділу в якому проходив практику, при відповіді на питання комісії викладає матеріал у певній логічній послідовності, допускає: не більше 2–3 незначних помилок; деяку неповноту відповіді або невірність літературної мови	До 20
Здобувач під час проходження захисту практики виявляє: не досить повні знання щодо нормативної бази, яка регулює діяльність підрозділу в якому проходив практику; не здатність відповісти на питання комісії на рівні репродуктивного відтворення; наявність не більше 1-2 суттєвих помилок (наприклад невміння використовувати знання в конкретній практичній ситуації); неповна відповідь, незрозуміла її побудова.	До 10
Здобувач під час проходження захисту практики виявляє: відсутність знань або незрозуміння більшої або найбільш суттєвої частини матеріалу зазначеного у завданнях практики; суттєві помилки, які не виправляє, незрозуміла побудова відповіді на поставлені питання.	0

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК «Ознайомча практика»:

- наочні: ілюстративний, та демонстраційний матеріал;
- інтерактивні: використання комп'ютерної техніки, офісних і спеціалізованих програм під час проходження практики;
- практичні: практична робота, з виконанням завдань згідно вимогам ОК.
- самостійна робота: робота з навчально-методичними матеріалами, робота зі нормативною документацією, складання планової та звітної документації,

8. Інформаційні ресурси

Базові (основні):

1. Основи сенсорного аналізу харчових продуктів [Текст] : навч. посіб. / О. Б. Ткаченко, Н. В. Каменева, О. О. Тітлова та ін. ; Одес. нац. акад. харч. технологій. — Одеса : Гельветика, 2020. — 304 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.1439050>

2. Ідентифікація і методи виявлення фальсифікації харчової продукції : опор. конспект лекцій [Електронний ресурс] : для студентів спец. 181 "Харчові технології" галузі знань 18 «Виробництво та технології» ступеня вищ. освіти "бакалавр" за освіт.-проф. програмою "Технологічна експертиза та безпека харчової продукції" ден. і заоч. форм навчання / О. О. Антіпіна ; Каф. харчової хімії та експертизи. — Одеса : ОНТУ, 2022. — 67 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.1880282>

3. Нутриціологія та харчова безпека [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Л. Ф. Павлоцька, О. Ф. Аксьонова, Л. А. Скуріхіна ; Харків. держ. ун-т харчування та торгівлі. — Харків : ХДУХТ, 2020. — 132 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2046977>

4. Молочні консерви: технологія та обладнання [Електронний ресурс] : навч. посіб. / В. О. Наговська, Ю. Р. Гачак, Н. Б. Сливка, О. Р. Михайлицька ; Львів. нац. ун-т вет. медицини та біотехнологій ім. С.З. Гжицького. — Львів, 2021. — 360 с.
<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2173131>
5. Сучасні досягнення харчової науки [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студентів і аспірантів спец. 181 "Харчові технології". У 2 ч. Ч. 2 / В. І. Ладика, Л. З. Шильман, Ф. В. Перцевой та ін. ; за заг. ред. В. І. Ладика ; Сум. нац. аграр. ун-т. — Херсон : Олді+, 2022. — 352 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2221435>
6. Технології харчових виробництв [Електронний ресурс] : навч. посіб. / О. Р. Михайлицька, І. М. Деркач, Н. Б. Сливка та ін. ; Львів. нац. ун-т вет. медицини та біотехнологій ім. С.З. Гжицького. — Львів, 2021. — 214 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2171931>

9. Політика освітнього компоненту

Політика всіх освітніх компонент в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, [Корпоративному кодексу ОНТУ](#), [Кодексу академічної доброчесності ОНТУ](#), [Положення про організацію освітнього процесу ОНТУ](#), [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в ОНТУ](#), [вимог ISO 9001:2015 та роботодавців](#).

Викладач /ПІДПИСАНО/ Кристина НАУМЕНКО

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри харчової хімії, експертизи та біотехнологій

Протокол від «25» січня 2024 р. № 4

Завідувач кафедри /ПІДПИСАНО/ Антоніна КАПУСТЯН

ПОГОДЖЕНО:

Гарант ОП Технологічна експертиза та безпека харчової продукції

к.т.н., доцент кафедри ХХЕтаБ /ПІДПИСАНО/ Лариса ГУРАЛЬ